

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Woningbouwlocatie Etten-Leur Noord

30 juli 1996

677-80

ISBN 90-421-0048-6
Utrecht, Commissie voor de milieu-effectrapportage.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Gemeenteraad van Etten-Leur
Postbus 10100
4870 GA ETTEN-LEUR

uw kenmerk
r.o.

uw brief
d.d. 9 mei 1996

ons kenmerk
U530-96/Bo/bh/677-81

onderwerp
Toetsingsadvies over het milieu-effect-
rapport Woningbouwlocatie Etten-Leur
Noord

doorkiesnr.
(030) 234 76 35

Utrecht,
30 juli 1996

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Woningbouwlocatie Etten-Leur Noord.

Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

ir. P. van Duursen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Woningbouwlocatie Etten-Leur Noord

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Woningbouwlocatie Etten-Leur Noord

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
Woningbouwlocatie Etten-Leur Noord.

uitgebracht aan de Gemeenteraad van Etten-Leur door de Commissie voor de milieu-
effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Woningbouwlocatie Etten-Leur Noord

de secretaris

drs. R.J. Bonte

de voorzitter

ir. P. van Duursen

Utrecht, 30 juli 1996

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Inleiding	1
2. Algemeen oordeel over het MER	2
3. Aanbevelingen voor de verdere besluitvorming en de evaluatie achteraf	2
3.1 Waterbeheer	2
3.2 Verkeer	3

Bijlagen

- 1a. Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 mei 1996 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 1b. Brief van het bevoegd gezag d.d. 20 juni 1996 waarin aan de Commissie uitstel van de adviestermijn wordt verleend
2. Openbare kennisgeving van de ter inzage legging van het MER in het weekblad "Groot Etten-Leur" d.d. 12 mei 1996
3. Projectgegevens
4. Lijst van adviezen en inspraakreacties

1.

INLEIDING

De gemeente Etten-Leur is voornemens in Etten-Leur Noord een woningbouwlocatie van circa 2000 tot 2400 woningen^{1]} te ontwikkelen en de bijbehorende infrastructuur aan te leggen. Deze activiteit is op grond van het Besluit milieu-effectrapportage (m.e.r.), categorie 11, m.e.r.-plichtig. Het milieu-effectrapport (MER) zal de milieu-informatie leveren die noodzakelijk is voor de besluitvorming over de vaststelling van het bestemmingsplan Brandseweg 2 en de in een later stadium op te stellen bestemmingsplannen Schoenmakershoek en Attelaken die de bouw van de woningen planologisch mogelijk maken.

Bij aanvang van de procedure trad de gemeenteraad van Etten-Leur zowel als initiatiefnemer als bevoegd gezag op. De rol van initiatiefnemer is bij raadsbesluit van 6 maart 1995 gedelegeerd aan het college van Burgemeester en Wethouders.

Per brief van 9 mei 1996 (bijlage 1) heeft het bevoegd gezag de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de inhoud van het MER. Het MER werd op 12 mei 1996 in het weekblad "Groot Etten-Leur" bekend gemaakt (bijlage 2). Het MER heeft van 13 mei tot 30 juni ter inzage gelegen.

De Commissie heeft beoordeeld of het MER voldoende informatie bevat om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming en daarbij op grond van artikel 7.26 van de Wm getoetst:

- aan de richtlijnen voor het MER^{2]}, zoals vastgesteld in december 1995;
- op eventuele onjuistheden^{3]};
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER^{4]}.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd. Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen. Bijlage 4 geeft een overzicht van deze reacties.

---

1 Voor de periode die het uitwerkingsplan van het Streekplan bestrijkt tot (2005) zal sprake zijn van de realisering van 1800 à 1900 woningen.

2 Wm, artikel 7.23, lid 2.

3 Wm, artikel 7.23, lid 2.

4 Wm, artikel 7.10.

2. ALGEMEEN OORDEEL OVER HET MER

De Commissie is van oordeel dat het MER **voldoende** informatie bevat om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Het MER is toegankelijk geschreven en heeft een logische opbouw. In het hierna volgende doet de Commissie aanbevelingen voor de verdere besluitvorming en de evaluatie achteraf inzake het waterbeheer en de verkeersproblematiek.

3. AANBEVELINGEN VOOR DE VERDERE BESLUITVORMING EN DE EVALUATIE ACHTERAF

3.1 Waterbeheer

De onderbouwing van de onderscheiden elementen van het watersysteem, alsmede van de keuze voor ophoging, is in hoofdlijnen goed. De opmerkingen van de Commissie hebben betrekking op het nadere ontwerp en het beheer en kunnen bij de verdere besluitvorming en in de beheersfase worden meegenomen.

De Commissie stelt de keuze om de regenwaterafvoer van de Keen op de natuur- /recreatieplas af te voeren ter discussie omdat daardoor kwelwater verdund wordt met regenwater en eventuele verontreinigingen in de plas terecht kunnen komen. Natuurtechnisch is dat niet optimaal⁵. De Commissie adviseert daarom de mogelijkheden te onderzoeken het neerslagoverschot af te voeren naar de landbouwpolders of de Leurse Haven.

De Veldsloot, die in het plan voor de Keen wordt verbreed tot een singel, volgt weliswaar de bestaande landschappelijke structuur, maar zal ook als drain voor het grondwater functioneren. Een duurzame relatie van de woonwijk met het fysieke milieu is niet gebaat bij een versnelde afvoer van het opkwellende grondwater. De Commissie beveelt daarom aan te overwegen bij het verbreden van de Veldsloot deze tevens ondieper te maken. Te overwegen valt ook de in het meest milieuvriendelijk alternatief opgenomen kwelvijver te laten vervallen en ten behoeve van kleinschalige natuurontwikkeling (aangestuurd door grondwater) enkele oost-west lopende kwelsloten in de wijk aan te leggen die via een overlaat overtollig (regen- en kwel)water op de Veldsloot lozen. Vanuit natuurtechnisch oogpunt zou op dit stelsel geen water van verharde oppervlakken moeten worden geloosd.

De drie functies van de natuur- /recreatieplas zijn deels conflicterend en stellen andere eisen aan het ontwerp en het (peil)beheer van de plas. De Commissie beveelt daarom aan de mogelijkheden te onderzoeken om de functies jachthaven, zwemgelegenheid en natuur ruimtelijk te scheiden.

---

5 Zie ook, bijlage 4, inspraakreactienummer 2.

Daarbij zou de groenstrook iets naar het oosten verschoven kunnen worden, waarbij westelijk daarvan natuurontwikkeling plaats zou kunnen vinden in slechts door lokale neerslag verdund kwelwater. De verontreiniging als gevolg van zwemfunctie (ureum met als gevolg blauwwiergroei) zou tot het recreatiegedeelte van de plas beperkt kunnen blijven.

In nauwe samenhang met de boven besproken keuzes staat het peilbeheer. In het MER wordt niet duidelijk gemotiveerd waarom het peil in de plas 1 meter lager wordt gekozen dan het peil in het omringende landbouwgebied. In extreme gevallen zou dit kunnen leiden tot verdroging van de nabij gelegen natuurgebieden. De Commissie beveelt aan de mogelijkheden voor een geleed streefpeil te onderzoeken, waarbij het natuurgebied het hoogste peil heeft, het zwemgedeelte een iets lager en de jachthaven het laagste peil.

3.2 Verkeer

In het MER wordt vastgesteld dat geen van de onderzochte varianten tot een afdoende oplossing voor de verkeersproblematiek leidt. Problemen met de verkeersafwikkeling doen zich vooral voor in de omgeving van, en op de wegen naar spoorwegovergangen. In het meest milieuvriendelijk alternatief wordt daarom voorgesteld om naast de nieuwe overgang in de oostelijke ontsluitingsweg ook de bestaande overgangen te handhaven om zo een betere spreiding van het autoverkeer over het wegennet te bewerkstelligen. De Commissie plaatst hierbij twee kanttekeningen.

Ten eerste is het zo dat het beleid van de Nederlands Spoorwegen er op gericht is het aantal gelijkvloerse overgangen met het oog op de veiligheid te beperken. Daarom is niet duidelijk in hoeverre het opnemen van drie van dergelijke overgangen op zo korte afstand wel een reële optie is. De Commissie beveelt aan hierover bij de verdere besluitvorming duidelijkheid te verschaffen. Zij beveelt aan, indien voor de "spreidingsvariant" gekozen wordt, aanvullende berekeningen uit te voeren om de gevolgen voor de toedeling van autoverkeer en de milieu-effecten daarvan te bepalen.

De Commissie stelt ter discussie of vanuit milieuoogpunt spreiding van autoverkeer over meerdere routes gewenst is. Het aantal woningen met een zeer hoge geluidsbelasting in de spreidingsvariant zal weliswaar geringer zijn dan in een variant waarbij het autoverkeer wordt geconcentreerd op een beperkt aantal routes. In een concentratievariant zal echter het totaal aantal woningen dat geluidshinder ondervindt geringer zijn. Vergelijkbare gevolgen ten aanzien van spreiding en concentratie doen zich voor met betrekking tot verkeersveiligheid⁶].

---

6 Zie ook bijlage 4, inspraakreactienummer 1.

Een voordeel van het concentreren van gemotoriseerd verkeer op een beperkt aantal routes is dat er op die routes ook geconcentreerd maatregelen kunnen worden genomen tegen geluidhinder en verkeersonveiligheid. De Commissie adviseert bij de besluitvorming een nadere uitwerking van mitigerende maatregelen met betrekking tot verkeersgeluid en -veiligheid te geven op de plaatsen waar deze in de voorgenomen activiteit de grootste knelpunten opleveren.

Gezien het feit dat geen van de alternatieven een afdoende oplossing voor de verkeersproblematiek biedt is de Commissie van oordeel dat de verkeersintensiteiten op plaatsen waar normen overschreden dreigen te worden, gemonitord dienen te worden. De Commissie adviseert bij de besluitvorming aan te geven welke maatregelen zullen worden genomen indien effecten zich in sterkere mate voordoen dan voorspeld in het MER.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het
milieu-effectrapport
Woningbouwlocatie Etten-Leur Noord

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1a

Brief van het bevoegd gezag d.d. 9 mei 1996 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Gemeente Etten-Leur

	Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingewikkeldheid :	10 MEI 1996	de commissie voor de milieu-effectrapportage
nummer :	700-136	Postbus 2345
dossier :	677-40/1/2 7X	3500 GH
kopie naar :	Bo/bc/pa/si	UTRECHT

Dns kenmerk : r.o.

toestelnr. : 431

Uw brief van :

Onderwerp : toezending milieu-effectrapport
Woningbouw Etten-Leur-Noord

Etten-Leur, - 9 MEI 1996

Markt 1, 4875 CB
Postbus 10.100, 4870 GA
Telefoon 076-5024000
Telefax 076-5033880

Geachte commissie,

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 7.20 Wet milieubeheer zenden wij u hierbij toe het milieu-effectrapport Woningbouwlocatie Etten-Leur-Noord. Het rapport treft u in zeventvoud aan.

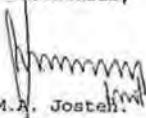
Indien uw commissie er behoefte aan heeft om over de inhoud van het rapport met ons van gedachten te wisselen, zijn wij gaarne bereid aan een daartoe strekkend verzoek tegemoet te komen.

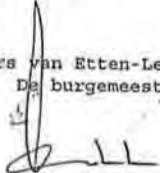
De gemeenteraad heeft in zijn vergadering van 6 mei 1996 het rapport aanvaard.

Te uwer informatie delen wij u nog mede dat de formele inspraak op het milieu-effectrapport wordt gekoppeld aan de vaststellingsprocedure voor het bestemmingsplan "De Keen" (voorheen "Brandseweg 2"). Wij verwachten dat de eerste tervisielegging zal plaatsvinden aan het eind van dit jaar, na afronding van het wettelijk voorgeschreven voor-overleg (artikel 10 Bro). Dit voor-overleg wordt eind juni/begin juli 1996 gestart. Het milieu-effectrapport zal echter nu al openbaar worden gemaakt. Op grond van de gemeentelijke inspraakverordening wordt de gelegenheid gegeven om een reactie kenbaar te maken. Bovendien is het de bedoeling om voor het bouwrijpmaken van fase 1 van het plan "De Keen" (gedeelte ten zuiden van het Slagveld) een procedure ex artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening te volgen. Deze procedure zal worden gestart eind augustus 1996.

In de hoop u met deze toezending van dienst te zijn, groeten wij u vriendelijk.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Etten-Leur.
De secretaris, De burgemeester,

B.M.A. Josten.

drs. M.J.H. van de Ven.

Bijlagen: MER Woningbouwlocatie Etten-Leur-Noord (in 7-voud)

BIJLAGE 1b

Brief van het bevoegd gezag d.d. 20 juni 1996 waarin aan de Commissie uitstel van de adviestertermijn wordt verleend

Gemeente Etten-Leur

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen :	20 JUNI 1996
nummer :	1063-gh
dossier :	677-50
kopie naar :	Bd/ks/pw/s

Aan:
de commissie voor de
milieu-effectrapportage
postbus 2345
te

Ons kenmerk : r.o.

3500 GH UTRECHT

Toesteintr. : 431

Uw brief van :

Onderwerp : milieu-effectrapport Woningbouw
Etten-Leur-Noord

Etten-Leur, 20 JUNI 1996

Markt 1, 4875 CB
Postbus 10.100, 4870 GA
Telefoon : 076-5024000
Telefax : 076-5033880

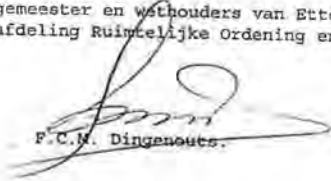
Geachte commissie,

Bij brief van 9 mei 1996 hebben wij u toegezonden het milieu-effectrapport Woningbouwlocatie Etten-Leur-Noord. Uit een telefonisch overleg met de secretaris van uw commissie hebben wij begrepen dat het niet mogelijk is binnen de wettelijk termijn een advies over het rapport uit te brengen. Vanwege de vakantie-periode zal eerst in de loop van de maand augustus 1996 advies worden uitgebracht.

Wij delen u hierbij mede dat er onzerzijds geen bezwaren zijn tegen de voorgestelde verlenging van de adviestertermijn.

Met vriendelijke groet.

Namens burgemeester en wethouders van Etten-Leur.
De chef van de afdeling Ruimtelijke Ordening en Bouwzaken,

F.C.W. Dingenouts.

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in het weekblad Groot Etten-Leur
d.d. 12 mei 1996

BEKENDMAKINGEN VANUIT HET GEMEENTEHUIS ETTEN-LEUR

Milieu-effectrapport Woningbouwlocatie Etten-Leur-Noord

De komende tien jaren zal de woningbouw vooral plaatsvinden in Etten-Leur Noord. Vanaf 1997 zullen achtereenvolgens de bouwlocaties 'De Keen', 'Schoenmakershoek' en 'Attelaken' in ontwikkeling worden genomen. Tezamen hebben deze bouwlocaties een capaciteit van ruim 2325 woningen. Vanwege de omvang van de gezamenlijke bouwlocaties heeft de gemeenteraad besloten een milieu-effectrapportage op te stellen. Het milieu-effectrapport 'Woningbouwlocatie Etten-Leur Noord' is onlangs gereed gekomen en door de gemeenteraad aanvaard. Als basis voor de opstelling van het rapport hebben gediend de Structuurschets Etten-Leur-Noord en het ontwikkelingsscenario voor het plan 'De Keen' (in het rapport opgenomen als het voorkeursalternatief).

Waarom een milieu-effectrapport?

De ontwikkeling van een (omvangrijke) bouwlocatie kan gevolgen hebben voor het milieu. Het is daarom gewenst om het milieubelang een voldoende plaats te geven in de besluitvorming over de stedenbouwkundige opzet en de inrichting van de bouwlocatie. Door een milieu-effectrapport op te stellen, worden systematisch de milieubelangen in kaart gebracht. Het rapport kent voorts aanbevelingen hoe de milieubelangen in de plannen kunnen worden geïntegreerd.

Welke milieu-effecten worden beschreven.

In het milieu-effectrapport is nagegaan welke invloed de woningbouw in Etten-Leur-Noord heeft op de bodem, het grondwater, het oppervlaktewater, het landschap, de flora, vegetatie en fauna. Bovendien is nagegaan welke gevolgen er zijn voor de luchtkwaliteit, de geluidsoverlast en de veiligheid. In het rapport zijn aanbevelingen opgenomen ten aanzien van de vermindering van het energieverbruik, over duurzaam materiaalgebruik en het terugdringen van afvalstromen. Deze onderdelen

worden uitvoerig in het rapport omschreven. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met de situatie dat geen woningbouw in Etten-Leur-Noord wordt gerealiseerd (de zogeheten autonome ontwikkeling).

Welke alternatieven zijn onderzocht?

Het opstellen van een milieu-effectrapport heeft mede tot doel om alternatieven te geven voor de stedenbouwkundige opzet en de inrichting van de bouwlocatie(s). In het rapport zijn naast het voorkeursalternatief drie varianten opgenomen, namelijk de woon- en leefmilieuvariant, de spoorwegvariant en de ecologische potentie-variant.

De woon- en leefmilieuvariant en de spoorwegvariant betreffen vooral de plannen 'Schoenmakershoek' en 'Attelaken'. Deze varianten hebben betrekking op de situering van de oostelijke wijkontsluitingsweg en in combinatie daarmee het al dan niet openhouden van de spoorwegovergang Lichttorenhoofd. De ecologische potentie-variant heeft betrekking op de bouwlocatie 'De Keen'. Deze variant kent een voorstel om gebruik te maken van de aanwezige kwelvensters in het noordelijk plangebied en een voorstel om het gebruik van de zandwinplas te beperken tot alleen natuurontwikkeling.

Aan de hand van de diverse varianten is in het rapport een voorstel opgenomen op welke wijze optimaal met de milieubelangen bij de stedenbouwkundige opzet en de inrichting van de bouwlocaties rekening kan worden gehouden, het meest milieuvriendelijk alternatief. In het kader van de verdere planontwikkeling voor de bouwlocaties 'De Keen', 'Schoenmakershoek' en 'Attelaken' zal worden nagegaan in hoeverre met het meest milieuvriendelijk alternatief rekening kan worden gehouden.

Inspraak

Ter voldoening aan de gemeentelijke inspraakverordening wordt de gelegenheid geboden om kennis te nemen van het Milieu-effectrapport Woningbouw Etten-Leur-Noord. Het rapport kan vanaf maandag 13 mei 1996 worden ingezien bij het bureau Ruimtelijke Ordening van het gemeentehuis, kamer 115 en in de openbare bibliotheek aan de Anck van Berchemlaan. Voorts bestaat de mogelijkheid om tot 30 juni 1996 schriftelijk een reactie op de inhoud van het rapport kenbaar te maken. Het rapport is - tegen betaling van de daarvoor verschuldigde leges - te verkrijgen bij eerdergenoemd bureau Ruimtelijke Ordening.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: college van Burgemeester en wethouders van Etten-Leur

Bevoegd gezag: de Gemeenteraad van Etten-Leur

Besluit: het vaststellen van het bestemmingsplan "De Keen" (v.h. Brandseweg 2) en in een later stadium het vaststellen van de bestemmingsplannen Schoenmakershoek en Attelaken

Categorie Besluit m.e.r.: C 11

Activiteit: het realiseren van een woningbouwlocatie van circa 2000 tot 2400 woningen en het ontwikkelen van de daarbij behorende infrastructuur, voor de periode die het uitwerkingsplan van het streekplan bestrijkt (tot 2005) zal sprake zijn van de realisering van 1800 à 1900 woningen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 22 februari 1995

richtlijnenadvies uitgebracht op: 20 april 1995

richtlijnen vastgesteld op: 25 april 1995

kennisgeving MER: 12 mei 1996

toetsingsadvies uitgebracht: 30 juli 1996

Bijzonderheden: De gemeente Etten-Leur kiest er voor de volgende besluiten met belangrijke milieugevolgen te nemen vóór de afronding van de m.e.r.-procedure:

- de keuze voor ophogen of omdijken van de woningbouwlocatie;
- hiermee in samenhang: de aanleg van de zandwinplas;
- de tracékeuze voor de omleidingsweg in samenhang met de ontsluiting van de woningbouwlocatie.

De Commissie heeft hiermee rekening gehouden bij de opstelling van haar advies voor richtlijnen en in de aanbiedingsbrief.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. G.J. Baaijens

ir. P. van Duursen (voorzitter)

ir. W.H.A.M. Keijsers

ing. G. van der Sterre Msc

Secretaris van de werkgroep: drs. R.J. Bonte